

Datum
2014-12-01

Vårt diarienummer
73/14

Handläggare
Lillemor Fernström

Till
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm
u.registrator@regeringskansliet.se

Svenska Diabetesförbundets remissvar angående:

Remiss om promemorian Vissa skollagsfrågor – del 2

Svenska Diabetesförbundet företräder personer med diabetes, oavsett ålder och typ av diabetes. Det beräknas finnas ca 400 000 personer med diabetes i Sverige idag. Diabetes är en kronisk sjukdom som personen lever med från insjuknandet och fortsatt under hela livet.

Typ 1- diabetes är den näst vanligaste kroniska sjukdomen hos barn och unga i Sverige. Årligen insjuknar ca 800 barn och unga och man räknar med att det finns ca 8 000 barn och unga i åldrarna 0-18 år med typ 1-diabetes. Typ 1-diabetes är en livshotande sjukdom som kräver daglig tillförsel av insulin, antingen genom upprepade injektioner med insulinpenna eller genom insulinpump. Syftet med behandlingen är att nå en så god balans i blodsockret som möjligt, för att personen ska må bra och för att risken för framtida komplikationer ska minska.

Studier visar att barn med typ 1-diabetes har sämre skolresultat än friska jämnåriga. De har svårare att ta till sig kunskap då ett förhöjt och svängande blodsocker ger koncentrationssvårigheter och inlärningsproblem. För att skolsituationen inte ska försvåras för barnen måste skolan tillsätta resurser som kan ge stöd och hjälp med barnens egenvård, som är nödvändig den tid de vistas i skolan.

Utifrån de aspekter som Diabetesförbundet har att bevaka, vill förbundet framföra följande synpunkter på arbetsgruppens förslag rörande *tilläggsbelopp för barn och elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd*.

Det är positivt att arbetsgruppen föreslår ett förtydligande rörande möjligheterna att söka och beviljas tilläggsbelopp. Även om behovet och omfattningen av det stöd som ett barn med typ 1-diabetes behöver varierar med hänsyn till en rad olika faktorer, behövs det i ett antal fall en assistent på hel- eller deltid. Med den restriktiva praxis som råder idag är det i princip inte möjligt att beviljas tilläggsbelopp för sådant stöd. Följden blir att det fria skolvalet och möjligheten att välja förskola inskränks för barn med typ 1-

diabetes. Det påverkar också föräldrarnas möjligheter till förvärvsarbete, eftersom föräldrar till barn med typ 1-diabetes i stor utsträckning måste vara tillgängliga och hjälpa till under skoltid.

Arbetsgruppens förslag till ändring i 10 kap. 39 § skollagen innebär att tilläggsbeloppet ska syfta till att målen för utbildningen nås. Diabetesförbundet ställer sig frågande till denna begränsning. Enligt förbundets mening bör tilläggsbeloppet syfta till att *minst* målen för utbildningen nås. Detta för att inte hindra att barn, som med rätt stöd, har lätt för att nå kunskapsmålen utvecklas utifrån sina möjligheter och förmågor (jfr 3 kap. 3 § skollagen).

Diabetesförbundet anser vidare att det inte är acceptabelt att en kommun har möjlighet att neka tilläggsbelopp med hänvisning till ekonomiska och organisatoriska svårigheter. En sådan ordning säkerställer inte barns och elevers rätt till en skola som är lika för alla. Det kan inte heller anses vara i enlighet med barnkonventionen. Motsvarande begrepp – ekonomiska och organisatoriska svårigheter – finns t.ex. i 10 kap. 32 § skollagen när det gäller kostnadsfri skolskjuts. I det sammanhanget har en årlig merkostnad på ca 2 400 kr ansetts innebära "ekonomiska svårigheter i den mening som avses" för kommunen (HFD 2013 ref. 77, jfr prop. 2009/10:165 s. 219 där regeringen anger att begreppet är etablerat i skollagstiftningen). Denna "ventil" för kommunerna kan i praktiken leda till en fortsatt och oönskad restriktivitet i tillämpningen.

Avslutningsvis vill Diabetesförbundet peka på projektet *Diabeteskonsulent*, som genomfördes med stöd av Allmänna Arvsfonden i Jönköpings län under åren 2010-2013. Diabeteskonsulent är ett exempel på en kostnadseffektiv modell för att underlätta situationen för barn med diabetes i skolans värld, och som lett till ökad trygghet för såväl barn som föräldrar och skolpersonal. Diabetesförbundet presenterar gärna projektet ytterligare för departementet.

Sundbyberg som ovan

Fredrik Löndahl
Förbundsordförande

Lillemor Fernström
Utredare hälso- och sjukvårdsfrågor